

سرنخ حواشی کنسرت‌ها دست چه کسانی است؟

هانیه شجاعی زند

نویسنده

گویا قرار نیست فضای موسیقی کشور به آرامش برسد. عبور از موانعی همچون کرونا و اغتشاشات اخیر، هیچ کدام پایان التهابات فضای موسیقی نیست؛ خصوصاً در این چند هفته اخیر که اصحاب رسانه داخلی و خارجی بر خود وظیفه دیده‌اند تا اتفاقات پیرامون برگزاری کنسرت را سر تیترا اخبار خود قرار دهند؛ حواشی‌ای که گویا در فضای رسانه‌ای از دنیای واقعی داغ‌تر است. اخباری همچون خبر ممنوع‌الکاری گروهی از خوانندگان، لغو کنسرت در تالار وزارت کشور و رقص و شادی در کنسرت لیان و اتفاقات پیرامونی آن و در آخرین تحولات چاقو‌کشی در حاشیه کنسرت گرشا رضایی از جمله موضوعاتی است که توجه اهالی فرهنگ و هنر را به خود جلب کرده و در فضای مجازی و رسانه‌های داخلی و خارجی بازتاب زیادی داشته است. حوادثی که اظهارنظرهای مختلفی را به همراه داشته اما هیچ کدام راه حلی برای برون‌رفت از این حواشی ارائه نمی‌دهند. از پیام حمایتی تمام قد وزیر ارشاد از خوانندگان عرصه موسیقی تا توییح لفظی یکی دیگر از وزرا به عوامل برهم‌زننده نظم کنسرت‌ها، همه تنها اعلام وجودی است که برای عبور از حواشی پیش روی فضای کنسرت گره‌گشایی نمی‌کند. درست یا غلط، فضای رسانه‌ای به سمت ملت‌هیب کردن فضای کنسرت پیش رفته و این التهابات نه به نفع طرفداران کنسرت است و نه برگزارکنندگان کنسرت از آن نفع می‌برند و نه هیچ نهاد دولتی خواستار برهم‌زدن آرامش اجتماعی است. چه کسانی از این حواشی سود می‌برند و چه باید کرد، این سؤالی است که کنسرت‌گذاران به آن پاسخ گفته‌اند.

بنابراین اگر فضای کنسرت به محلی برای ایجاد التهاب و آشوب تبدیل شود، این فضای فرهنگی را از مسیر و ماهیت اصلی‌اش خارج می‌کند. پس مردم خودشان اصلی‌ترین مطالبه‌گران این عرصه هستند تا کنسرت‌ها پایدار باقی بمانند.

کنسرت‌ها چوب جوسازی‌های رسانه‌ای را می‌خورند

امارسول ترابی کنسرت‌گذار عرصه موسیقی معتقد است، حواشی پیرامون کنسرت‌ها بیش از آنکه متأثر از جهان واقع باشد، متأثر از جوی است که در رسانه‌های داخلی و خارجی پیرامون آن ایجاد شده است. رسانه‌ها به واسطه ماهیت‌شان تلاش می‌کنند هم سو با منافع‌شان نسبت

سیاسی‌ای که داشته باشند، همواره برداشت‌شان از وقایع به گونه‌ای است که سیاست‌هایشان را پوشش دهد و در واقعیت حواشی آن چنان که رسانه‌ها بازتاب می‌دهند، نیست و حواشی این روزهای کنسرت، نتیجه همین بازی‌های رسانه‌ای است. متأسفانه رسانه‌های داخلی همواره در ایجاد حواشی و تخریب از رسانه‌های خارجی سبقت می‌گیرند و بیش از رسانه‌های فارسی زبان فضای کنسرت را ملتهب کرده‌اند.

وی در ادامه گفت: موسیقی به دلیل ماهیت مفرح خود می‌تواند به‌عنوان یک ابزار کنترلی علاوه بر تخلیه هیجانات درونی افراد در نشاط اجتماعی نیز بسیار مؤثر باشد و همواره از طرف نهادهای حاکمیتی همچون وزیر ارشاد و نهادهای وابسته مورد حمایت بوده است و کنسرت‌ها در بهترین شرایط حمایتی در حال برگزاری هستند.

ترابی در خصوص سوءاستفاده‌های احتمالی از فضای کنسرت گفت: افراد سوءاستفاده‌گر منتظر فرصتی هستند تا ابراز وجود کنند و برایشان فرقی نمی‌کند که در چه فضایی رفتارهای بدهنکار از خودشان بروز دهند هر چند اگر بروز هم کرد، این رفتارها آنقدر دامنه‌ن‌دارد که بخواهد تأثیرگذار باشند.

حواشی اخیر کنسرت‌ها تنها یک متهم دارد

آنچه مسلم است فضای کنسرت در شرایط کنونی دستخوش حواشی‌ای شده است که طبیعی نیست و گروهی عامدانه تلاش دارند تا فضای کنسرت را به سمت وسوی حواشی و التهاب سوق دهند. چاقو‌کشی در کنسرت گرشا رضایی پاسخ به کسانی است که معتقدند کنسرت‌ها بدون حاشیه در حال برگزاری هستند و تمام اتفاقات چند هفته اخیر یک پیشامد طبیعی است که ممکن است برای هر کنسرت رخ دهد. اما در حقیقت حواشی کنسرت‌ها نه تصادفی بلکه جریانی سازماندهی شده‌اند که تلاش دارد گروهی را در داخل کشور مخالف با برگزاری کنسرت نشان دهد تا بار دیگر بازار تقابل و دو دستگی در جامعه ایجاد شود.

اما آنچه مسلم است هیچ کس جز اغتشاش‌گران چند ماه اخیر خواستار تعطیلی کنسرت‌ها نیستند. هنوز یادمان نرفته که چطور شبکه‌های معاند، خوانندگان و کنسرت‌گذاران را تهدید می‌کردند که مبادا دست‌تان به خطا برود و در نظام جمهوری اسلامی کنسرت برگزار کنید. بنابراین عریده‌کشی در حاشیه کنسرت لیان تنها یک متهم دارد. بازی‌ای که در دو پرده اجرا می‌شود. گروهی در داخل و گروهی دیگر از بیرون گردانندگان اصلی این خیمه‌شب بازی هستند. بازی‌ای که در ظاهر دو طرف دارد اما در حقیقت توسط یک جریان هدایت می‌شود و شاید تنها آگاهی بخش عمومی و تنگ کردن فضای بازی برای این جریان بتواند سرنخ ماجرا را قطع کند.

آویزان شدن سیاست به هنر موسیقی یعنی نداشتن حرف حساب برای گفتن

«موسیقی و سیاست، ناگزیر با هم در ارتباط هستند. گاه، موسیقی سیاست را تحت تأثیر خود قرار می‌دهد و گاه، سیاست، موسیقی را متأثر می‌کند. بخصوص در کشور ما موسیقی همیشه یک پای ثابت تحولات سیاسی بوده است چه آنجایی که کاندیداهای انتخاباتی احساسات مردم را گرو می‌گیرند و به اسم حمایت از کنسرت، آن‌ها را به پای صندوق خود می‌کشانند، چه در فضای کنونی که گروهی اندک، شعار سیاسی خود را از میتینگ‌های مناظره جمع کرده‌اند و به درون سالن‌های کنسرت برده‌اند. قدر مسلم کسانی برای به کرسی نشاندن حرف خود به موسیقی آویزان می‌شوند که حرف حسابی برای گفتن ندارند و باید از منطق و عقل فاصله بگیرند تا با زبان احساس مردم را به خود جذب کنند یا به قولی پارکشی کنند. نسخه‌ای که رسانه‌های معاند این روزها برای رهایی از بن‌بست‌های پی‌درپی پیش گرفته‌اند و غافلان هم با آن همراهی می‌کنند.»

حواشی اخیر کنسرت‌ها توسط شبکه‌های معاند هدایت می‌شود

«سهیل سبک روح» کنسرت‌گذار مستقل در عرصه موسیقی معتقد است که بخشی از حواشی کنونی پیش آمده پیرامون کنسرت‌ها به عدم آگاهی و نبود فرهنگ‌سازی درست در میان مردم باز می‌گردد. ما برای مخاطبان و طرفداران کنسرت به درستی تبیین نکرده‌ایم که حضور در یک کنسرت موسیقی چه آدابی دارد، بخصوص اینکه مخاطب کنسرت باید بداند که مهم‌ترین نفع برنده از برگزاری یک کنسرت خود اوست و باید آن را از خود بداند و برای هر چه بهتر اجرا شدن آن همکاری کند و نه اینکه خودشان عامل برهم‌زننده باشند. اینکه کسی پلیت بخرد و وارد سالن کنسرت شود و فضا را ملتهب کند یعنی نه آداب حضور در این فضای فرهنگی را می‌داند و نه توجهی شده است که فضای کنسرت مکانی برای مطالبه‌گری سیاسی نیست.

سبک‌روح معتقد است که جوسازی‌های رسانه‌های خارجی یکی از عوامل بروز حواشی در کنسرت‌های اخیر است. او با بیان مثالی تأکید می‌کند که گروهی از مردم با هدف ایجاد آشوب و التهاب به سالن‌های کنسرت می‌آیند و خواننده و موسیقی مسأله آنها نیست، او با اشاره به کنسرت سیروان خسروی و مانور رسانه‌ها بر حواشی آن گفت: در این کنسرت که به طور اتفاقی من هم حضور داشتم، رفتارهای غیرمتعارف فردی که سبب شکایت اطرافیانم بود، کار را به تذکر انتظامات کشاند که در حین تذکر تصادفاً فرد خاطی مورد ضربه قرار گرفت که در نهایت با عذرخواهی و بخشش طرف مقابل داستان خاتمه یافت. اما گویی برای شبکه‌های خارجی تازه شروعی بود برای دنباله‌دار کردن حواشی پیرامون کنسرت‌ها تا آنجا که گروهی برنامه‌ریزی شده کنسرت لیان را نشانه می‌گیرند تا جو سالن را ملتهب کنند. هر چند حواشی کنسرت سیروان خسروی از سر جهل برخی ایجاد شد اما حواشی برنامه لیان کاملاً مشخص بود که جریانی از پیش تعیین شده با عزم برهم‌زدن جو کنسرت و ایجاد التهاب و آشوب وارد سالن شدند و این جریان‌سازی اگر از طریق خود مردم کنترل نشود، ممکن است تا تعطیلی کنسرت‌ها هم پیش برود. مردم خودشان بهترین مطالبه‌گران برقراری نظم و آرامش در فضای کنسرت هستند.

مردم را با هجمه‌های رسانه‌های شبکه‌های خارجی تنها گذاشته‌ایم

او در ادامه با تأکید بر علاقه مردم به کنسرت گفت: مردم کنسرت را دوست دارند و بهره‌بردن از فضای فرح‌بخش کنسرت را به هر مطالبه دیگری در این فضا ترجیح می‌دهند. طرفداران واقعی و کسانی که به قصد موسیقی و خواننده محبوب خود عزم کنسرت می‌کنند، ترجیح می‌دهند چند ساعتی را از کشمکش‌های فکری و ذهنی دور باشند. بنابراین خودشان علاقه‌ای به همراهی با این جریان‌ها در فضای کنسرت ندارند و ترجیح می‌دهند کنسرت‌ها پایدار بمانند. در عین حال در مقابل هجمه رسانه‌های، کار رسانه‌ای لازم است. فرهنگ‌سازی و آموزش آداب حضور در کنسرت، بخشی از این کار رسانه‌ای است. زمانی که افکار عمومی را در مقابل هجمه‌های رسانه‌های بیگانه‌ها کنند، قاعدتاً اگر پادزهری تعریف نشده باشد، تحت تأثیر قرار می‌گیرند. بنابراین لازمه قطع کردن دنباله حواشی کنسرت‌ها، آگاهی‌بخشی رسانه‌ای است. مخاطبان کنسرت هم باید بدانند که یکی از کارکردهای اصلی کنسرت‌ها نشاط بخشی اجتماعی است که اگر برگزاری کنسرت از ماهیت فرح‌بخشی به تهدیدی بر آرامش و امنیت مردم تبدیل شود، دور از انتظار نیست که کنسرت‌ها به تعطیلی کشیده شوند. بنابراین موسیقی و کنسرت به‌عنوان فضایی برای نشاط اجتماعی یک نیاز جمعی است اما تا زمانی که این فضا نشاط آور باشد. کنسرتی که توجیه سرگرمی و فرح‌بخشی و لذت جمعی را تداعی نکند، توجیهی برای برگزاری ندارد.

